

SIVISTYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 10/2006 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi palveluista sisämarkkinoilla

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 5 päivänä toukokuuta 2006 lähettänyt jatkokirjelmän 5. KTM 5.5.2006 asiassa U 31/2004 vp ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi palveluista sisämarkkinoilla sivistysvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- EU-koordinaattori Päivi Mäntylä, opetusministeriö
- ylitarkastaja Pasi Korhonen, kauppa- ja teollisuusministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— Liikenne- ja viestintäministeriö

Viitetiedot

Valiokunta on aikaisemmin antanut asiasta lausunnot SiVL 7/2004 vp ja SiVL 7/2005 vp.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Euroopan komissio antoi 1.1.2004 ehdotuksen direktiiviksi palveluista sisämarkkinoilla. Ehdotus sääntelee palvelujen vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla sekä sijoittautumisoikeuden että tilapäisen rajan yli tapahtuvan palvelun tarjoamisen osalta. Ehdotuksen tavoitteena on edistää palvelujen vapaata liikkuvuutta etenkin hallinnollisia menettelyjä yksinkertaistamalla.

Euroopan parlamentti äänesti 1. käsittelysään direktiivistä 16.2.2006. Komissio antoi Euroopan parlamentin äänestystuloksen pohjalta uudistetun esityksen direktiivistä 4.4.2006. Neuvosto on käynyt keskusteluita direktiiviehdotuksen antamisesta lähtien, mutta ei ole kyennyt saavuttamaan poliittista yhteisymmärrystä.

Komission esitys vastaa varsin pitkälle Euroopan parlamentin äänestystulosta. Komission ehdotus sisältää neuvoston työstä lähinnä niitä elementtejä, jotka myös Euroopan parlamentti hyväksyi. Komissio pitää uutta muutettua esitystään edelleen merkittävänä EU:n taloudelliselle kasvulle ja työllisyydelle. Palvelumarkkinoiden avaaminen yhdessä työllisyyden, sosiaalisen suojelun sekä ympäristön suojelun korkean tason kanssa luo komission mukaan pohjan tasapainoiselle ja kestäväälle taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto tukee edelleen vahvaa palveludirektiiviä ja mahdollisimman laajaa soveltamis-

alaa. Valtioneuvosto pitää direktiiviä valttämätömänä Lissabonin strategian tavoitteiden toteuttamiseksi. Palvelumarkkinoiden rooli EU:n kilpailukyvyn kehittämiseksi on keskeinen.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että etenkin komission esityksen sijoittautumisen vapautta koskevia artikloita ei heikennetä. On tärkeää taata sijoittautumisen vapautteen liittyvät vahvat muotoilut, jotka koskevat muun muassa yllä mainittuja lupajärjestelmien ja muiden vaateiden läpikäyntiä ja raportointia. Ne vahvistavat merkittävällä tavalla implementointiprosessia ja parantavat edellytyksiä implementoinnin valvonnalle. Tämän lisäksi se antaa merkittävän

viestin palveluiden tarjoajille jäsenmaiden sitoutumisesta direktiiviin. Erityisen tärkeää järjestelmien läpikäynti on suomalaisille vientiyrityksille. Suomalaiset vientiyritykset hyötyvät hallinnollisen taakan ja erilaisten palveluiden vapaasta liikkuvuudesta rajoittavien vaatimusten poistumisesta. Direktiivi luo oikeusvarmuutta ja rohkaisee näin ollen palveluyrittäjiä, jotka usein ovat pieniä ja keskisuuria yrityksiä, myös vientiin. Onkin tärkeää direktiiviä arvioitaessa välittömien vaikutusten lisäksi huomioida myös sen välillisempi positiivinen vaikutus epävarmuustekijöiden vähenemisen ja hallinnollisen taakan kevenemisen myötä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Komission uudistettu palveludirektiiviehdotus poistaa suurimmalta osin niitä ongelmia, joita ehdotuksessa on aiemmin opetusministeriön hallinnonalalla esiintynyt ja joita on sivistysvaliokunnan aikaisemmissa lausunnoissa tuotu esiin. Artiklan 2 soveltamisalan ulkopuolelle on jätetty muun muassa yleishyödylliset palvelut, rahapelit ja audiovisuaaliset palvelut. Uudistetussa direktiiviehdotuksessa urheilujärjestöjen vapaaehtoistyön linjaaminen palveludirektiivin ulkopuolelle on liikuntasektorin kannalta myönteinen muutos, koska ehdotuksessa näiden järjestöjen erityisluonne huomioidaan.

Muutetussa direktiiviehdotuksessa 16 artikla koskee palvelun tarjoamisen vapautta ja 17 artikla sen poikkeuksia. Artiklan 17 kohdassa 13 käsitellään tekijänoikeutta. Sen mukaan 16 artiklaa ei sovellettaisi tekijänoikeuteen, lähioikeuksiin eikä teollisoikeuksiin. Oikeudet (rights) eli oikeuksien sisällöt eivät ole palvelu-

ja, jotka voisivat kuulua direktiivin soveltamisalaan. Oikeuksien sisältö on määritelty yhteisö-lainsäädännössä ja kansainvälisissä sopimuksissa. Jos 17 artiklan 13 kohdan muotoilu säilyy ennallaan, jää epäselväksi, mitä 16 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jää. Valiokunnan mielestä on välttämätöntä pyrkiä saamaan muutos muotoiluun esimerkiksi siten, että mainittu kohta viittaisi oikeuksiin liittyviin palveluihin. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan muutostarpeesta on Suomen taholta kiinnitetty huomiota ja tiedotettu puheenjohtajamaalle sekä komissioon.

Lausunto

Lausuntonaan sivistysvaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan edellä mainituin huomautuksin.

Helsingissä 18 päivänä toukokuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj.	Säde Tahvanainen /sd	Minna Lintonen /sd
jäs.	Esko Ahonen /kesk	Kirsi Ojansuu /vihr
	Hanna-Leena Hemming /kok	Seppo Särkiniemi /kesk
	Tuomo Hänninen /kesk	Marja Tiura /kok
	Tatja Karvonen /kesk	Jutta Urpilainen /sd
	Rauno Kettunen /kesk	Raija Vahasalo /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.